

Catalunya RESISTENT

NOVA ETAPA Núm. 38

QUART TRIMESTRE DEL 2004

DONATIU: 0,60 €

Editorial

ÉS L'HORA D'UN NOU ESTATUT

Han passat 25 anys des de l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. El temps transcorregut ha estat un dels períodes més llargs i positius de la nostra època contemporània, perquè entre 1932 i 1939 —temps de vigència de l'Estatut republicà— Catalunya va viure, al costat dels grans canvis positius que generà, importants ensurts polítics, intervencions de l'autonomia, guerra civil i, finalment, derrota. Mai, des de 1714, havia viscut Catalunya tant de temps en llibertat i amb el nivell d'autonomia assolit en el marc de la Constitució espanyola de 1978.

A més, els estatuts d'autonomia del País Basc i de Catalunya van obrir el camí d'un Estat autònom que ha significat un salt endavant en la institucionalització d'una Espanya més plural i diversa, lingüísticament i culturalment. El canvi que significa aquesta Espanya en relació a l'Espanya centralista existent fins al 1978 és històric, i no seria just no reconèixer-ho així.

També cal dir, però, que durant tot aquest temps han estat constants les pressions per limitar el desenvolupament dels Estatuts i deixar-los quasi en una descentralització administrativa, intentant frenar una autèntica autonomia política i amagant una diversitat nacional que forma part de la plural identitat d'Espanya. Malgrat això, el camí recorregut ha estat important i ja és irreversible i, en tot cas, és un punt de partida per anar encara més endavant. I és en aquest sentit que cal situar l'actual proposta de reforma de l'Estatut. Una reforma que compta amb el suport inicial de tots els partits parlamentaris per anar encara més endavant en l'autogovern del nostre país, tal com ho palesa la declaració de Miravet. El 12 de novembre es van reunir en aquell castell històric, amb reminiscències de la Batalla de l'Ebre, tots els dirigents de les forces polítiques amb el president Maragall, i van acordar sis punts, entre els quals hi havia el compromís de finalitzar el procés de reforma estatutària al final de l'actual legislatura, i la necessitat d'aconseguir consens en la proposta.

El que ara cal veure és quin abast tindrà aquesta reforma, i quin en serà el resultat final. Al nostre entendre, la reforma hauria de servir per poder realitzar polítiques que

millorin de manera concreta les condicions de vida dels ciutadans, garantint, més que no pas fins ara, drets socials fonamentals com l'educació, la sanitat, l'habitatge, els drets laborals, les pensions, etc., i amb un finançament adequat, que en garanteixi la viabilitat. Sense aquest finançament suficient, l'autonomia quedarà notablement disminuïda i no podrem avançar en el desenvolupament de l'Estat del benestar, amenaçat molt seriosament per les polítiques neoconservadores, reforçades per la recent reelecció de Bush.

No seria bo centrar la proposta de reforma en els temes exclusivament identitaris, ni en qüestions nominalistes com el concepte d'autodeterminació. Al nostre entendre, s'hauria d'avançar cap a un model d'Estat federal que reconegui, d'una vegada per totes, la pluralitat nacional d'Espanya. I això amb la suficient intel·ligència per evi-

(continua pàg. 2)

■ Editorial: És l'hora d'un nou Estatut	pàg. 1 i 2
■ Un estatuto mirando al futuro	pàg. 3
Joan Saura	
■ El estatuto y el futuro del autogobierno	pàg. 4
Marc Carrillo	
■ Els mitjans de comunicació i el debat sobre la reforma de l'Estatut	pàg. 5
Manel Garcia Biel	
■ Estatut, memòria i futur	pàg. 6-7
Domènec Martínez	
■ Els joves volem l'Estatut?	pàg. 7
Marc Andreu	
■ A la recerca d'un nou Estatut d'Autonomia	pàg. 8
Francesc Artal	
■ Hauria de ser senzill tenir un Estatut...	pàg. 9
Carles Alcoy	
■ 25 Anys d'Estatut de Catalunya	
Jordi Solé Tura	
■ En defensa dels drets dels ciutadans...	pàg. 10 i 11
Rafael Ribó	
■ Yo denuncio poema	pàg. 11
Marcos Ana apunt biogràfic	
■ La importància d'un bon portaveu	pàg. 12
imprès Tristany	

PUBLICACIONS REBUDES

Sapiens núms., 24/25/26
The Other Israel, núms., 115/116
Nous Horitzons, "El pensament i l'acció"
Mai més! núm., 16
La Auror, núms. 974/975
Taxi libre, núm. 122
La Gent del Masnou, 210/211
La Nostra Veu, núm. 23
Lluita Obrera, núm. 170
Der neue Mahnruf, núms. 9/10/11/12
Babel, núm. 44
Memòria, núm. 51
Nou Treball, núm. 50
Cataloniatoday, núm. 119
El Triangle, núms. 703/704/705/706/707/708
The Volunter, núm. 4
L'enllaç, núm. 3r. trim.
La Patriote Resistante, núm. 781
Esquerra Nacional, núm. 57
Mundo Obrero, núm. 158
Revista de l'ACJD, NÚM. 15

AVÍS

Ja fa temps que un bon amic ens va obsequiar amb una col·lecció de reproducció de cartells i de fotografies de la nostra Guerra Civil.

Hem tingut diverses avaries en els nostres sistemes informàtics que ens ocasionaren la pèrdua d'alguns arxius, entre ells figurava les dades d'aquest amic.

Agriríem, que si llegís aquest avís, s'adreces a l'Associació perquè puguem, alhora, demanar-li disculpes i agrair la seva atenció, voldríem informar-lo de la utilització que estem fent de la col·lecció.

Nota

El Consell de Redacció no es fa responsable del que s'expressa en les col·laboracions inserides en aquest butlletí i que s'han de considerar opinions personals dels sotasignats

Amb la col·laboració de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar i Família
Direcció General
d'Actuacions Comunitàries i Cíviques

(continuació editorial)

tar un enfrontament territorial que pugui ser utilitzat per la dreta centralista per bloquejar la reforma. En aquest sentit, no s'han de proposar horitzons que s'escapin del que és raonablement assolible.

S'imposen, doncs, la fermesa, per no desaprofitar l'oportunitat històrica, però també la negociació i el pacte, a Catalunya però, també a Espanya. La reforma de l'Estatut no s'ha de veure com la voluntat de desvincular-se de l'Estat sinó com l'intent d'acomodar la nació catalana a l'estructura d'una Espanya plural. I per aconseguir-ho, cal recollir el màxim de consens possible dels ciutadans de Catalunya i avançar, amb la participació de tots els qui estiguin disposats a mirar el futur, cap a l'Estatut del segle XXI. La nostra Associació hi està disposada, i considerariem una irresponsabilitat política no aprofitar el moment per solucionar problemes històrics de molt antigues arrels.

OBITURI

PILAR ROMEU

De Collbató

Transmetem el nostre condol a la família

AJUTS AL BUTLLETÍ

	€
Trinidad Gallego	50,00
Mercè Bel	100,00
Joana Galícia	30,00
Joan Molina	20,00
Agustí Gurrera	25,00
Tàrio Rúbio	30,00
Salvador Rovira	5,00
Joan Vilalta	20,00
Ventureta Ballús	22,00
Pere Viñolas	20,00
Antònia Jover	225,00

Total 347,00

PLAFÓ D'EDICIÓ

ASSOCIACIÓ CATALANA D'EXPRESOS POLÍTICS (RESISTENTS ANTIFEIXISTES- MEMBRE DE LA FIR).

BUTLLETÍ INTERIOR NÚM 38. QUART TRIMESTRE DE 2004.

COORDINACIÓ: PABLO BORDONABA POLO

CONSELL DE REDACCIÓ: E. CAMA, ENRIC PUBILL, PABLO BORDONABA (ESTEM OBERTS A ALTRES PARTICIPACIONS).

MUNTATGE: SARA BORRÀS

IL·LUSTRACIONS: TRINA

IMPRESSIÓ: IMPRENTA INGRAFIC

DIPÒSIT LEGAL: B-33.493-95

EDITA: ASSOCIACIÓ CATALANA D'EXPRESOS POLÍTICS.

VIA LAIETANA, 16 -08003 BARCELONA.

TEL/FAX 934 812 853

CORREU ELECTRÒNIC: EXPRES-POL@CONC.ES

PÀG WEB: WWW.CONC.ES/EXPRESOL

COMpte CORRENT A LA CAIXA: 2100/0429/64/0200175329

UN ESTATUTO MIRANDO AL FUTURO

El próximo día 25 de octubre vamos a celebrar el veinticinco aniversario del referéndum que aprobó el Estatuto de Autonomía de Cataluña. Se trata sin duda del período más fructífero de nuestra historia contemporánea. Hoy, en circunstancias históricas muy diferentes, nos encontramos ante el reto de elaborar un nuevo Estatuto para la Cataluña de los próximos años, que como en 1979 requerirá de amplios consensos y de la movilización social.

Un nuevo Estatuto porque el aprobado hace veinticinco años ya no responde a la Cataluña de hoy. Porque nos encontramos ante realidades sociales nuevas, como la inmigración, las tecnologías de la información y la comunicación o la sostenibilidad ecológica, y realidades políticas como la Unión Europea, que hace veinticinco años no se planteaban. Porque la práctica de estos años pone en evidencia que las competencias de que dispone Cataluña, con gobiernos de uno u otro signo, han sido permanentemente erosionadas; porque no contamos con un sistema de financiación justo y suficiente; y porque el Estatuto del 79 se sitúa por debajo de las aspiraciones nacionales de una mayoría amplia y diversa, que aspira a más autogobierno y al reconocimiento de la realidad nacional de Cataluña.

Las constituciones y los estatutos son pactos para establecer las reglas del juego político y los valores y principios en los que se basan las políticas a desarrollar en todos los campos. El nuevo Estatuto pretende actualizar el pacto con el Estado, de acuerdo con las necesidades y aspiraciones de la sociedad catalana; y al mismo tiempo supone un pacto entre las fuerzas políticas entre sí y con el conjunto de la sociedad para decidir cuáles son los grandes objetivos compartidos, el modelo de sociedad a que aspiramos.

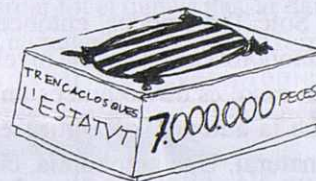
No cabe duda de que hace veinticinco años dimos un paso fundamental, con la Constitución y los Estatutos, hacia la democracia y el autogobierno; pero fue insuficiente para dar acomodo a la pluralidad nacional del Estado. Durante estos años hemos sufrido la constante superposición entre autonomía y centralismo que pervive en la configuración del Estado, con un Senado más propio de un Estado centralista que de uno descentralizado, y sin que las CCAA puedan participar en la elección de organismos que les atañen directamente, como el Tribunal Constitucional o el Consejo General del Poder Judicial. Un defecto de origen que no sólo conlleva conflictos de carácter institucional, sino que tiene efectos negativos en la vida cotidiana, en cuestiones como la inspección de trabajo, la regulación de los horarios comerciales, o en la organización de las cercanías de RENFE. Servicios y políticas que se gestionarían mejor desde la proximidad.

Por otra parte, el déficit fiscal que padece Cataluña y la falta de las competencias son un lastre para el desarrollo del país y para satisfacer las crecientes demandas sociales de una población de siete millones de personas.

El nuevo Estatuto será innovador, con la ambición de hacer de Cataluña uno de los países más avanzados de Europa. El índice de materias del Estatuto elaborado por la ponencia parlamentaria incluye derechos y principios rectores de las políticas públicas, como el acceso a la sociedad de la información, el derecho a la participación, a la preservación del patrimonio natural, junto a los derechos sociales fundamentales como la educación, la sanidad, la vivienda o los derechos laborales.

Como hace veinticinco años, la llamada cuestión nacional no puede plantearse en términos exclusivamente identitarios, al margen de otros retos como son la mejora de la democracia, el desarrollo del Estado del bienestar, el fomento de la cultura de la paz, el desarrollo sostenible, la construcción europea o la modernización de la economía. La utilidad del Estatuto es que sirva de paraguas para realizar políticas que mejoren las condiciones de vida de las personas, con nuevas y claras competencias, y con una financiación adecuada. Un Estatuto que permita una mayor identificación de la ciudadanía con sus instituciones, así como acomodar la realidad nacional de Cataluña en el Estado.

La reforma de los estatutos y de la propia Constitución implica un salto cualitativo en el modelo de Estado en la dirección federal, se quiera o no. Tenemos una gran oportunidad, que no podemos desaprovechar, para avanzar en la solución de viejos problemas históricos. Una solución que pasa por el reconocimiento de la pluralidad nacional de España, con fórmulas innovadoras que superen el supuesto dilema entre igualitarismo y diferencia. Todas las CCAA deben mejorar su nivel de autogobierno, sin que ello suponga diluir las aspiraciones de aquellas que, como Cataluña, aspiran a un mayor autogobierno acorde con su realidad nacional.

Es necesario afrontar este reto desde una cultura federalista, una cultura basada en la negociación y el pacto para resolver los conflictos. Una nueva cultura política que valore la diferencia como algo positivo y no como un supuesto pretexto para conseguir unos privilegios, que por otra parte son inexistentes.

Sin duda tendremos que dialogar y pactar sin cesar los próximos meses, primero en el Parlamento de Cataluña, después en el Congreso de los Diputados. Y sólo podremos hacerlo con garantías de éxito si contamos con el respaldo mayoritario de la sociedad catalana.

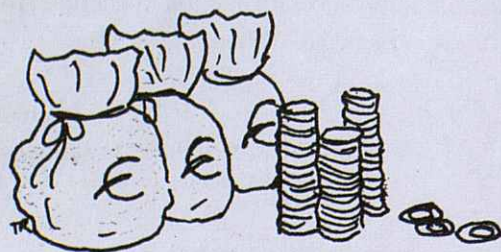
Joan Saura

Conseller de Relacions Institucionals y
Participación de la Generalitat

EL ESTATUTO Y EL FUTURO DEL AUTOGOBIERNO

El 25 de octubre de 1979 era aprobado en referéndum el proyecto de Estatuto de Autonomía por amplia mayoría. Han pasado veinticinco años desde el inicio de la etapa de autogobierno político más prolongada en la historia de la Cataluña contemporánea. Han sido cinco lustros de autonomía en el marco de la España democrática, el período más prolongado de libertades, lo que de por sí ya constituye una venturosa excepción en la historia común de los dos siglos pasados. Una historia plagada de dictaduras, pronunciamientos militares y monarquías autoritarias, habituales en el proceso de configuración del Estado español contemporáneo. La excepción en este tránsito común fue la Constitución republicana de 1931 y el Estatuto de Autonomía de 1932, únicos referentes tangibles de libertad y de autonomía.

El tiempo transcurrido tras el fin de la negra noche franquista ha permitido la institucionalización del autogobierno, que ha atribuido a Cataluña competencias legislativas y ejecutivas en un amplio catálogo de materias, y ha supuesto para la Generalidad la gestión de unos recursos económicos de gran relieve, de acuerdo con los principios de integración constitucional de autonomía, unidad y solidaridad. Desde la lógica de la racionalidad jurídica, la Constitución de 1978 estableció las bases para intentar resolver la inserción, especialmente de Cataluña y del País Vasco, en España. Es evidente, no obstante, que la identidad política de Cataluña no nace con la Constitución; su origen es milenario, pero la autonomía reflejada en el Estatuto deriva de la Constitución. A veinticinco años vista, el camino andado, con sus luces y sus sombras, ha sido importante. Al decir de significados diputados, miembros de la ponencia que elaboró el proyecto de Estatuto de Sau, como Roca Junyent o Solé Tura, pocos, entonces, hubiesen apostado que la autonomía alcanzaría el nivel hasta ahora asumido. En todo caso, es obvio que es un camino sin retorno, en el que la autonomía política es entendida como un hecho natural. Una autonomía, cierto es, que si de algo precisa —y, sin duda, lo precisa para aumentar su nivel de calidad— es de mejora y profundización, en un marco democrático en el que caben todas las opciones. Ya sea la de mantener el actual statu quo, su reforma al alza o, incluso, la independencia. Todas ellas están representadas en el Parlamento, y el ordenamiento jurídico vigente, con mayor o menor grado de rigidez jurídica, ofrece procedimientos para su aplicación. Éste es el contexto en el que se plantea el proceso iniciado de reforma del Estatuto de 1979.

En el balance y la diagnosis que hacía el Informe sobre la Reforma del Estatuto elaborado por el Instituto de Estudios Autonómicos de la Generalidad de Cataluña en julio de 2003, se afirmaba que, de la aplicación del actual marco constitucional y estatutario, se derivan, entre otros, los problemas siguientes: falta de capacidad para fijar políticas propias en ámbitos competenciales, de forma coherente y completa; las funciones ejecutivas se encuentran fragmentadas y restringidas; falta capacidad plena de autoorganización; la Administración de justicia no se adapta al modelo autonómico de Administración; la participación de la Generalidad en instituciones estatales es insuficiente; asimismo, existe un déficit participativo en el ámbito de la Unión Europea y en la proyección exterior de Cataluña; el reconocimiento y la garantía de su singularidad es insuficiente; falta un sistema de financiación suficiente, estable y garantizado, y existe riesgo de desnaturalización de las potestades legislativas de la Generalidad. De esta lista, destacan dos cuestiones de especial relevancia para el inmediato futuro: el establecimiento de un sistema de financiación suficiente y la garantía de que las potestades legislativas del Parlamento no queden reducidas al modesto margen de maniobra normativo que ahora tienen.

La autonomía, sin una financiación suficiente, puede quedar notoriamente disminuida. Al objeto de garantizar un sistema más estable, el citado Informe señalaba que una futura reforma estatutaria podría definir directamente los elementos que integran el régimen financiero de Cataluña, en relación con los principios de suficiencia (garantía de recursos disponibles), gestión tributaria y autonomía de gasto. Por otra parte, es preciso incentivar la necesidad de transparencia estatal en el establecimiento de los mecanismos redistributivos que garantizan el principio de solidaridad interterritorial; y la aplicación de la jurisprudencia constitucional que limita la absorción de competencias autonómicas a través de la actividad estatal de fomento.

La autonomía precisa también de capacidad normativa propia. En el marco de las bases estatales, las leyes del Parlamento han de tener sustantividad propia. En la actualidad, su margen de acción es reducido porque la ley estatal es muy expansiva y detallada. Una reconsideración de lo básico aumentaría, sin duda, el autogobierno. En este sentido, la concreción más precisa de las competencias que se está llevando a cabo en la redacción del nuevo Estatuto es un buen punto de partida. Como lo es también que la ponencia parlamentaria disponga para sus trabajos de la contrastada solvencia, no sólo de sus letrados, sino también de la del Instituto de Estudios Autonómicos.

Marc Carrillo

Catedrático de Derecho Constitucional
Universidad Pompeu Fabra

Publicado en «El País» del 24/11/04

ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ I EL DEBAT SOBRE LA REFORMA DE L'ESTATUT

Un dels objectius fonamentals que ha tingut el Govern de la Generalitat a l'hora d'impulsar la reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya ha estat el de recollir el màxim d'informació i aportacions de la societat catalana, tant de forma col·lectiva com individual. I això només s'aconsegueix engrescant la gent a participar. Però, no podem oblidar que sense informació no hi ha participació.

Fa uns quants anys, la mateixa estructura de la societat i de les organitzacions que la conformaven feia que la informació que arribava a la gent tingués diferents vies de comunicació. Els partits polítics d'esquerreres, les organitzacions socials, com les associacions de veïns o els sindicats, complementaven de manera natural i efectiva la informació que oferien els mitjans de comunicació, moltes vegades excessivament controlats pels poders polítics i econòmics. Actualment, la capacitat de la comunicació directa, de persona a persona, queda restringida gairebé en exclusiva als sindicats, i lamentablement no sempre. És evident que la relació entre els partits i les institucions polítiques té una dependència quasi total dels mitjans de comunicació per a relacionar-se amb la ciutadania. Això, lluny de ser un privilegi, es converteix en una mancança certament preocupant. I, a la vegada, això significa que són els mitjans de comunicació, els tradicionals i els de nova generació, els que tenen el monopoli de la comunicació, amb els riscos que aquest fet comporta.

De tota manera, tenim clar que el paper dels mitjans de comunicació és inqüestionable. És cert que la seva suposada objectivitat i neutralitat no és tal, cada dia menys, i que segueixen sotmesos a les directrius que marca el poder polític de torn, en el cas dels mitjans públics, o els interessos dels poders econòmics que hi ha al darrere de cada mitjà privat. Fins i tot això és cada cop de manera més evident.

Però, malgrat tot, les institucions i les organitzacions que conformem la societat hem de ser conscients que la transmissió dels nostres missatges de forma massiva seria impensable sense la utilització dels mitjans de comunicació. És una mica allò del «quid pro quo», tu em dones i jo et dono, ja que els mitjans també saben que són part important de la societat, i necessiten de la

nostra existència, de l'existència de la societat política i de la societat civil.

La reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya és necessària, ja que, després de 25 anys, a aquest tractat, com li passa a la Constitució espanyola, li cal una adaptació als canvis que ha experimentat la societat en aspectes que eren difícils de preveure en el moment de les seves redaccions. Si durant aquest temps els mitjans de comunicació han estat notaris d'aquests canvis, ara tenen el deure d'oferir a la societat les raons i els elements que fan falta perquè la ciutadania valori, es posicioni i faci propostes de per on hauria d'anar el nou Estatut. Tenint en compte també que el futur dels mateixos mitjans també té molt a veure amb el que reculli la carta de drets i deures dels ciutadans i les ciutadanes de Catalunya.

El Govern de la Generalitat, mitjançant la Conselleria de Relacions Institucionals, ha fet servir els mitjans de comunicació per impulsar la imprescindible participació de la ciutadania de Catalunya. I segons diuen, no els ha anat gens malament. Ara bé, és cert que en moltes ocasions els mitjans, segons el seu «color», han marcat, i marcaran durant tot el debat, per on haurien d'anar els temes que haurien de proposar els ciutadans, segons el seu punt de vista, i això, com he dit abans, genera un risc. De tota manera, aquest aspecte no seria greu si tots tinguéssim clar el paper que representa cadascú, el que representa cada mitjà, i a partir d'aquí recollir la informació, processar-la i exposar després les conclusions extretes per cada persona, organització o institució. Això seria l'escenari desitjable, però dissortadament no sempre és així. Vull ser, però, optimista davant d'aquest aspecte, i només cal recordar tot el que va passar davant la guerra d'Iraq, en què la ciutadania va actuar de forma autònoma, i fins i tot va crear les seves pròpies xarxes de comunicació, que van actuar independentment dels mitjans de comunicació habituals.

Davant la reforma de l'Estatut, els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya també hem de ser capaços de ser autònoms en les nostres propostes i conclusions, però en cap cas obviant el paper clau que tenen i han de tenir els mitjans de comunicació.

Manel Garcia Biel

ESTATUT, MEMÒRIA I FUTUR

Fa pocs dies (el 25 d'octubre) vam celebrar el 25è aniversari del referèndum que aprovà l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. Era l'any 1979, i la seva aprovació significava una fita més en el camí de recuperació (l'any 1978 es va aprovar la Constitució) de les llibertats democràtiques i nacionals. Una conquesta de la mobilització social, i d'una visió i una vocació que van comptar amb un ampli consens. Cal afegir, a més a més, que els partits d'esquerres, que van protagonitzar la resistència a la dictadura, van apostar amb decisió a favor dels pactes constitucionals i estatutaris, sense cap mena de complexos.

Sens dubte aquests 25 anys ens han permès avançar en el procés de consolidació democràtica i autonòmica d'Espanya i de Catalunya. Era un bon punt de partida (amb totes les insuficiències i limitacions del moment, entre elles un preu molt alt: l'oblit de la memòria històrica), i que ens permet avui plantejar-nos anar més lluny, d'acord amb el model de societat a què aspirem.

Cal recordar que, durant la segona meitat dels anys 70, coses com l'abolició de la pena de mort, o el dret de vot als 18 anys, eren reivindicacions de gran poder de convocatòria. No és ociós recordar que el dictador Franco, al setembre de 1975, encara va signar penes de mort contra cinc joves antifranquistes, que van ser afusellats, i un any abans havien executat el jove Salvador Puig Antich, mitjançant l'anomenat «garrote vil». Sembla que hagi passat un segle..., però les detencions, tortures i condemnes per lluitar contra la dictadura es van prolongar fins a les primeres eleccions democràtiques, l'any 1977.

També pot semblar estrany a les noves generacions la reivindicació del dret de vot als 18 anys, però cal recordar que en les primeres eleccions democràtiques tan sols van poder votar les persones majors de 21 anys.

Cal dir que la JCC, que feia seu el crit de **Llibertat, Amnistia, Estatut d'autonomia**, i la **Coordinació** dels pobles d'Espanya contra la dictadura (aquest punt de l'Assemblea de Catalunya s'oblida molt sovint), va plantejar, dins de la campanya «Volem l'Estatut», la reivindicació del **dret de vot als 18 anys**, com una bandera principal. Reivindicació que va ser incorporada a la declaració de la Permanent de l'Assemblea de Catalunya, i escampada a la resta de l'Estat i fins i tot fora. Qui escriu aquestes notes va participar, en nom de la UJCE, en la campanya de les joventuts comunistes a Grècia (que acabava de sortir també recentment d'una dictadura militar) en favor del dret de vot als 18 anys.

La **Constitució** proclama, en el seu article 12, la **majoria d'edat als 18 anys**, i dedica un article, el 48,

al desenvolupament dels joves: «els poders públics promouran les condicions per a la participació lliure i eficaç de la joventut en el desenvolupament polític, social, econòmic i cultural». L'**Estatut d'autonomia** de Catalunya estableix com a **competència exclusiva** de la Generalitat, entre d'altres, la **de joventut**.

Segons una enquesta recent (Noxa, 21 de novembre de 2004, *La Vanguardia*), un 69 % dels catalans i de les catalanes aposten per un nou text, una reforma de l'Estatut. És evident que després de 25 anys, i en el marc d'un context molt concret (recuperació de la democràcia i l'autogovern), els textos constitucionals i estatutaris s'han quedat curts.

D'una banda, cal resoldre l'acomodació de la **pluralitat nacional de l'Estat** (davant d'una constant superposició entre centralisme i autonomia), en la direcció del **ple reconeixement de la realitat nacional de Catalunya** en un Estat federal (cosa que vol dir compartir nivells de solidaritat), que permeti a Catalunya el desenvolupament de les seves competències i la superació del dèficit fiscal..., per tal de satisfer les creixents demandes socials (millor educació, més qualitat de la sanitat, accés a l'habitatge, millors condicions laborals...) d'una població de set milions de persones.

Igualment, Catalunya (i també Espanya) ha de respondre amb la reforma constitucional y estatutària als nous reptes d'avui: les **noves realitats socials (complexitat) derivades dels fluxos d'immigració**, l'ús generalitzat (amb garanties per a tothom) de les noves **tecnologies de la informació i la comunicació**, o la proclamació dels **principis del desenvolupament sostenible** com a eix central que ha de presidir tota l'acció de govern a Catalunya, als diferents nivells de l'Administració. També per fer més evident el que ja és un signe distintiu dels carrers, els pobles i les ciutats de Catalunya: la proclamació dels **valors de la pau i la cooperació**, enfront de les dinàmiques de la por, i la confrontació, que, inspirades en la desconfiança a tot allò que és diferent, fan créixer la demanda de seguretat privada (de pagament) i de més individualisme, d'acord amb les receptes del pensament únic.

En aquest sentit, cal que l'**Estatut consagri els valors democràtics**, i la **memòria democràtica**, la dels republicans i les dones i els homes que durant la llarga nit van lluitar contra la dictadura. És una ofensa que no es pot tornar a repetir, com va succeir en la desfilada del passat 12 d'octubre, inspirada pel ministre Bono, alinear en un mateix homenatge els combatents de la llibertat contra els règims nazis i feixistes a Europa, amb els combatents de la «División Azul» tropes pronazis, en nom d'una pretesa reconciliació. El

projecte de **Memorial democràtic** que impulsa el conseller Joan Saura ha de trobar en el nou Estatut el seu punt de referència, especialment davant les noves generacions.

Finalment, el **nou Estatut** ha de **consagrar la presència de Catalunya a l'Europa plural i diversificada**, una Unió Europea «unida en la diversitat», com s'estableix en el text del Tractat per una Constitució europea, «en una Europa oberta a la cultura, el saber i el progrés social». Per fer possible, també des del reconeixement i la personalitat de Catalunya, una UE compromesa amb la pau, el desenvolupament sostenible del planeta, el respecte mutu entre els pobles, el desenvolupament del dret internacional.

Domènec Martínez

(exsecretari general de la JCC, 1970/76)

ELS JOVES VOLEM L'ESTATUT?

Fa 25 anys els joves d'avui no havíem nascut o només érem uns marrecs. El cas és que no vam votar l'Estatut (ni la Constitució) amb el qual hem crescut en una democràcia imperfecta però, això sí, molt millor que la dictadura que van patir els nostres pares i avis, les nostres mares i àvies. Ara, paradoxalment, se'ns presenta l'oportunitat de ser protagonistes de l'elaboració del nou Estatut, que, si vol ser realment ambiciós, molt possiblement requerirà també la reforma de la Constitució. I tot plegat coincideix en el temps amb el referèndum sobre la Constitució europea (que és més un tractat internacional que una Constitució, no ens enganyem). Quin estrès! Quin moment històric ens toca viure!

Ara bé, que el visquem o no, que en siguem protagonistes o en passem, depèn de moltes coses. I l'euroescepticisme de gran part de la població (també els joves) no és pas un bon presagi, encara que l'eurocriticisme (el vot negatiu a la Constitució europea) de les joventuts dels partits d'esquerres i nacionalistes i d'un moviment altermundialitzador que en bona part és juvenil és ja una forma d'estar presents en aquest moment històric. El darrer Fòrum Social Europeu, celebrat a Londres, n'és un exemple clar.

Però si la Constitució europea té el problema de quedar molt lluny i que la seva utilitat no sigui percebuda per una joventut (i una societat) en què preval la immediatesa, l'Estatut ho té a priori millor. Ara bé, per aconseguir el nostre desig, per fer-nos cridar «Volem l'Estatut!» com fa 30 anys van cridar els nostres pares i avis, les nostres mares i àvies, caldrà que se'ns mostri aquesta proximitat i utilitat. I no n'hi ha prou amb pàgines webs, autobusos i jocs, ni

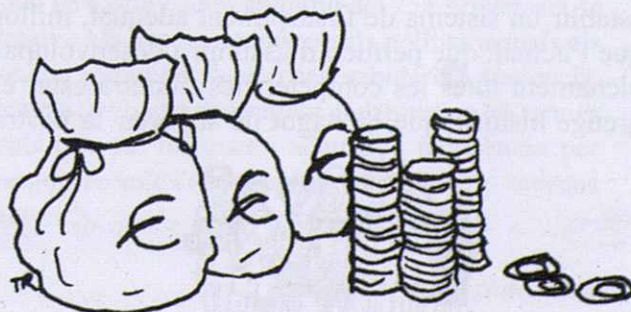
amb enquestes i consultes associatives (també a entitats juvenils), ni amb campanyes publicitàries que inclouen imatges de boques amb piercings. Això hi ajuda, per descomptat, però no és l'essencial. Cal que el nou Estatut respongui a les nostres necessitats i expectatives: habitatge assequible, treball digne, ensenyament amb mitjans i beques, conciliació de vida familiar i vida laboral per a parelles joves i amb fills, desig d'independència i autodeterminació personal...

Si fa 25 anys, i jo en tinc un vague record de gorra, enganxines i consigna de manifestacions, volíem l'Estatut perquè l'associàvem a la llibertat, l'amnistia i l'autonomia, ara són altres motius els que ens l'han de fer desitjar. Per evitar que passi el que passarà amb la Constitució europea (superi o no el referèndum, l'escepticisme passota es preveu majoritari) i per evitar també que l'únic contacte que acabin tenint els joves amb l'Estatut sigui el d'un llibret regalat en una visita escolar al Parlament o el d'una matèria d'examen en una classe universitària o unes oposicions a una feina que volem estable.

Ara fa 25 anys, els més grans volíeu l'Estatut per recuperar tot el que havíeu perdut el 1939 (entre d'altres coses, un altre Estatut, el de 1932, i una República a la qual no hem de renunciar). Els no tan grans, que fa 25 anys éreu joves, volíeu l'Estatut per forjar una societat democràtica que ja no havíeu conegut i obrir-vos pas en una societat que requeria aires nous. La lluita antifrancista i uns instruments unitaris i participatius com l'Assemblea de Catalunya van saber lligar els desitjos d'uns i altres sota el lema de «Llibertat, amnistia i Estatut d'autonomia».

Avui, 25 anys després, als joves ens han de moure i convèncer raons potser més profanes i quotidianes. Però no renunciem tampoc als grans principis i utopies, que les tenim: l'autodeterminació, la pau i aquest altre món possible que comença a casa nostra i del qual tant l'Estatut com qualsevol Constitució no pretenem que en siguin lleis fonamentals però sí instruments útils i ambiciosos. Només així, si convé (i jo crec que convé), els joves sortirem al carrer cridant que sí, que volem l'Estatut.

Marc Andreu

A LA RECERCA D'UN NOU ESTATUT D'AUTONOMIA

L'Estatut de Catalunya de 1979 va néixer com a fruit de les pressions populars durant el període de transició vers una democràcia parlamentària, després d'una dictadura de més de 38 anys. Nasqué en unes circumstàncies excepcionals, gràcies al consens aconseguit dins d'una Assemblea de parlamentaris sorgida de les primeres eleccions democràtiques del 15 de juny de 1977, que varen donar com a resultat el predomini de les forces de l'esquerra i alhora catalanistes. L'Estatut de 1979 atorgava a Catalunya competències importants, com per exemple l'ensenyament en tots els nivells, la gestió de la sanitat pública i l'urbanisme i l'ordenació territorial; però, per una altra banda, quan en el Títol Primer de l'Estatut d'Autonomia vigent (arts 9 a 28) es van definir les nombroses competències de la Generalitat i les matèries sobre les quals aquesta podrà legislar, l'articulat va fer constants referències limitatives a d'altres articles de la Constitució Espanyola. Aquesta ambigüitat ha provocat un munt de litigis de la Generalitat amb l'Estat, que ha calgut que esclariés el Tribunal Constitucional.

Avui han passat 25 anys des de l'aprovació de l'Estatut de Catalunya vigent, del qual cal fer un balanç molt positiu, i durant aquest temps moltes coses han canviat dins de la societat catalana i en el context on s'emmarca Catalunya. Des de fa uns 20 anys, en el món s'ha accelerat el procés d'interconnexió econòmica i financera a escala mundial; l'Estat espanyol, des de 1986, forma part de la Unió Europea; les activitats econòmiques i de tota mena poden utilitzar el nou entorn tecnològic que permet tenir un accés molt més extensiu i ràpid a la informació, i que proporciona una comunicació molt més intensa i instantània; el nivell de competitivitat econòmica que cal tenir s'ha redoblat (avui cal competir a escala planetària); han arribat a Catalunya 600.000 persones d'arreu del món (del Magrib, de l'Àfrica negra, de l'Amèrica Llatina i de l'Àsia, de diferents races, cultures i creences religioses), que han donat un fort impuls demogràfic, subministrant mà d'obra barata —massa sovint en condicions d'explotació—, i que ocasionen problemes nous en la societat catalana. Cal, per tant, definir de nou competències i obtenir més recursos.

La nova fesomia de Catalunya necessita, lògicament, d'un instrument més ajustat a la nova realitat. Cal establir un sistema de finançament adequat, millor que l'actual, que permeti d'assumir i desenvolupar plenament totes les competències i contrarestar el greuge històric que ha hagut de suportar la nostra

comunitat per culpa de les interpretacions excessivament centralistes i de malfiança que sempre han practicat els successius governs centrals. Però, a més, es plantegen en la discussió del nou Estatut aspectes polítics de fons: el reconeixement del caràcter de nació de Catalunya, la participació de la Generalitat en la Unió Europea en aquells assumptes que incumbeixin competències autonòmiques, i el reconeixement de l'exercici del dret a l'autodeterminació. Aquest darrer punt pot esdevenir més espinós del que pot semblar a simple vista. Com afirma el catedràtic de Ciències Polítiques Miquel Caminal, «El problema és que no s'autodetermina la nació que vol, sinó la que pot fer-ho». El problema radica, per tant, en el fet que el dret a poder exercir l'autodeterminació —que no vol pas dir, d'entrada, voler practicar el secessionisme—, més que no pas dependre de les forces internes, depèn, de manera aclaparadora, de molts factors externs (per exemple, la correlació de forces polítiques dins de l'Estat espanyol i la voluntat de les grans potències europees i mundials).

A més de les noves complexitats que s'han exposat, cal tenir molt present un altre escull, que serà determinant: el procediment per a aprovar una modificació de l'Estatut. D'acord amb l'art. 56, la proposta de reforma requerirà que l'acord sigui adoptat «per majoria de dues terceres parts». Com que el Parlament de Catalunya està compost per 135 diputats, això vol dir que es necessiten com a mínim 90 vots favorables, és a dir, que amb el tripartit no n'hi ha prou (cal recordar que els partits del Govern sumen 74 escons). L'ideal desitjable, i que s'ha d'intentar, fóra un Estatut de consens de totes les forces polítiques, però això és molt difícil. Si es plantegés una coalició CiU + ERC, només sumarien 69 vots. Hi ha, ací, dues forces clau, al meu entendre: CiU i PSC-CPC, per aquest ordre. Realment, els polítics hauran d'estar a l'alçada d'aquesta ocasió històrica i hauran de demostrar flexibilitat, una enorme audàcia, imaginació, capacitat negociadora i una imperiosa voluntat de consens. Un cop aprovada la proposta de reforma pel Parlament català, serà transmesa a les Corts de Madrid, que l'hauran d'aprovar com a Llei Orgànica per majoria absoluta (la meitat més un) i, un cop aconseguit aquest tràmit, l'Estatut se sotmetrà a referèndum al poble de Catalunya, referèndum que haurà de donar un resultat positiu. Caldrà posar-hi molta intel·ligència i bon ofici, perquè de tot plegat en surti un nou Estatut realista i beneficiós per al poble de Catalunya, l'actual i el del futur.

Francesc ARTAL

HAURIA DE SER SENZILL TENIR UN ESTATUT COM CAL

Hauria de ser senzill tenir un Estatut com cal. I no ho sembla. Però en aquest país això deu ser normal. Tan normal com mirar de tenir una feina digna i estable, o un pis a un preu assequible.

De vegades penso —aquest país té una veta folklorista important— que això es deu al fet que no tenim, aquest cop, la protecció de les encantàries o les dones d'aigua. I és clar, aquesta falta d'advocació a les forces de la natura és una mancança greu. On es va fer el primer Estatut? A Núria! I el segon, el de l'any 79? A Sau! Gent més de missa pensarà que van anar més o menys bé per les advocacions catòliques: la Mare de Déu de Núria, en un cas, Sant Pere de Casserres en l'altre... però no. En diem «l'Estatut de Núria» i «l'Estatut de Sau».

Josep M. de Sagarra deia, replicant Maragall, «Verge de la Vall de Núria / voltada de diputats...». Potser així els companys diputats poden robar un drap a les dones d'aigua i mai no serem ni massa rics ni massa pobres! Així doncs, què ha de fer en Saura i la resta per tal de tenir un Estatut com cal? Marxar a fer la redacció a prop d'un estany! No fallarà. Crec que pot servir el pantà de Sant Antoni, al Pallars Jussà, per exemple (i així no perdem cap dels dos patronatges i en podem dir «l'Estatut de Salàs»). I què fan? Van a Miravet! Que és un dels pobles més bonics del país... i baden... i així no avancem! Bé, ara, amb ja han agafat la força de l'Ebre (ai, l'Ebre!). Sigui com sigui, potser ens cal més un Estatut-embassament que d'un Estatut-riu. Cal contenir, agrupar, acumular més que anar corrent. O no?

Carles Alcoy

25 ANYS D'ESTATUT DE CATALUNYA

La commemoració dels 25 anys d'Estatut de Catalunya és la celebració de 25 anys de la recuperació de l'autogovern i també la conquesta de la democràcia a Espanya. Això significa que el procés de constitució i restabliment de la Generalitat de Catalunya és l'altra cara de la moneda de tot el procés democràtic a Espanya.

Aquesta estreta vinculació s'expressa de moltes maneres. Encara que sigui anecdòtic, cal recordar que el mateix dia de la promulgació de la Constitució, el 28 de desembre de 1978, els i les parlamentàries de Catalunya a les Corts de Madrid, constituïts en assemblea, van aprovar el projecte d'Estatut de Catalunya per tal de portar-lo al Congrés de Diputats. El treball preparatori i els debats s'havien iniciat des del primer moment de la democràcia i, per tant, els deures estaven fets.

Cal recordar, però, que els dirigents polítics del moment van saber aprofitar el pes i la força de la política unitària iniciada molt abans i reforçada amb la presentació de la coalició del Senat «L'Entesa dels Catalans» en les primeres eleccions democràtiques de l'any 1977.

També hi ha un altre element que ens ha de servir per interpretar el moment d'elaboració i aprovació de l'Estatut de 1978 i és que les forces polítiques d'esquerra, el PSC i el PSUC, eren majoritàries a Catalunya.

I, d'altra banda, no es pot oblidar que un dels elements que van ajudar a la recuperació de l'autogovern de Catalunya va ser el treball i la lluita de milers i milers d'homes i dones immigrants d'altres zones d'Espanya, que van compartir els nostres objectius i es van convertir en objectius comuns.

Tanmateix l'elaboració de l'Estatut no va ser un camí de roses. Hi havia interessos i propostes diferents; hi havia recances i pors. Cal recordar que era la primera vegada que a Espanya es plantejava una reforma de l'Estat tan radical com la que considerava la Constitució i establia l'Estatut.

Respecte als temes més conflictius en recordo dos prou fonamentals: el primer relacionat amb la gran qüestió del finançament, i el segon, amb el tema importantíssim del sistema electoral. Ambdós encara són de gran actualitat.

Han passat 25 anys i la valoració que en faig és molt positiva. En primer lloc, aquesta celebració és la demostració més clara que la democràcia al nostre país s'ha imposat i consolidat. En segon lloc, la posada en marxa de l'Estatut, conjuntament amb el que s'ha anat desenvolupant a la resta de les comunitats autònomes i ens ha permès tenir un paper essencial en la transformació de l'Estat centralista cap a un Estat de caràcter federal. Per a mi l'autonomia de Catalunya només podia tenir permanència si es plantejava al mateix temps una profunda descentralització de l'Estat. La transformació de l'Estat s'ha produït i s'ha col·solidat prou.

Crec que l'actual Estatut ha estat un bon instrument per avançar en la millora de la nostra governació i per assolir i millorar la vida de les persones en molts àmbits de la vida col·lectiva. Tanmateix, els canvis que s'han produït en aquests 25 anys han estat extraordinaris i probablement cal fer nous plantejaments que permetin respondre positivament a les noves exigències.

Quan em pregunten com cal afrontar la reforma i l'elaboració d'un nou Estatut, recordo les paraules que vaig pronunciar al Palau de la Generalitat el 27 d'octubre de 2004 en l'acte commemoratiu del 25è Aniversari de l'Estatut: «Als nostres representants polítics actuals els demanaria clarament dues coses, sabiduria i prudència. **Sabiduria** per poder determinar amb nitidesa els termes centrals que cal incloure i adaptar, i **prudència** per aconseguir no sols l'acord polític sinó també el consens social»

Jordi Solé Tura

EN DEFENSA DELS DRETS DELS CIUTADANS DE CATALUNYA

Per als qui hem dedicat anys molt importants de la nostra vida a la lluita contra el franquisme, és particularment important la invitació a participar en aquest número especial que *Catalunya resistent* ha dedicat a la reforma de l'Estatut de Catalunya, perquè aquesta no és una publicació més entre tantes. És una revista feta per gent que ha demostrat ja moltes coses, i ho ha fet en circumstàncies molt difícils i també en altres aparentment més fàcils, en les quals tot convidava a deixar de costat la lluita per uns objectius que semblaven cada vegada més utòpics.

A qui no conegui el que va comportar en el seu moment la lluita contra el franquisme li podria semblar que la col·laboració dels responsables de les institucions públiques catalanes, entre les quals es troba el Síndic de Greuges de Catalunya, contribueix a donar relleu a aquesta revista. Però els lectors de *Catalunya resistent* saben perfectament que no és així. Sóc jo qui se sent honorat que em considereu un de vosaltres i m'oferiu l'oportunitat d'escriure en les vostres pàgines. I em sento honorat perquè entenc que aquesta invitació significa que —després de tantes coses que han passat i de tantes voltes com ha donat la vida política d'aquest país— vosaltres sabeu que, en les diferents responsabilitats que he assumit, he procurat lluitar sempre per allò veritablement essencial dels ideals que compartíem aquells anys: la recuperació de les llibertats, la defensa dels més desfavorits i el reconeixement de la identitat cultural i política de Catalunya.

Els nostres objectius d'aquells anys —i molts altres que potser llavors no teníem suficientment en compte— s'han anat configurant a poc a poc entorn de la defensa dels drets humans. Llavors les nostres referències eren la Declaració Universal i la Convenció Europea dels Drets Humans. Més tard vam disposar també dels Pactes Internacionals, aprovats l'any 1966. Per als que lluitàvem llavors en el Sindicat Democràtic d'Estudiants de la Universitat de Barcelona tots aquests acords internacionals constituïen tan sols un horitzó llunyà que semblava impossible dur a la pràctica en el nostre país. Però la nostra lluita —la vostra lluita— va tenir finalment èxit: l'Estat espanyol va ratificar tant la Convenció Europea com els Pactes internacionals, i es va dotar d'una Constitució que emparava àmpliament els drets fonamentals de les persones.

La democràcia no ha sabut, almenys fins a dates molt recents, reconèixer el vostre esforç, el sacrifici que vau haver de fer, en patir presó i amb l'alteració de la vostra trajectòria vital perquè avui tots puguem gaudir d'un règim de llibertats. Sabeu que els ciutadans del

nostre país, almenys tots el que tenen memòria històrica, són conscients que bona part del benestar que avui poden gaudir es deu a vosaltres. Per això avui jo vull, en nom seu, agrair-vos l'esforç una vegada més, i vull també manifestar-vos que em sento orgullós —potser del que em sento més orgullós— de ser un de vosaltres.

Però aquella lluita és encara un procés inacabat. Com sabeu, les circumstàncies m'han dut a fer-me càrrec, com a Síndic de Greuges de Catalunya, de la defensa dels drets dels ciutadans. I he de dir que queda encara molt per fer. Certament, els drets civils i polítics han experimentat una millora que fa trenta anys semblava inimaginable, però encara queden zones bosques, com poden ser el món de la immigració o el de la violència de gènere, en què aquests drets no són plenament respectats.

Amb tot, en assumir aquest càrrec on he trobat més tasca pendent ha estat en l'àmbit dels drets econòmics, socials i culturals. Com sabeu, la major part d'aquests drets no són directament exigibles sinó que tan sols obliguen els legisladors a orientar la seva tasca cap al respecte a aquests drets. No és poc, però és un procés excessivament lent. Per això he sol·licitat al Parlament de Catalunya que es tingui més en compte la valoració del Síndic en el procés d'elaboració de les lleis que afectin els drets fonamentals dels ciutadans.

SÍNDIC DE GREUGES
DE CATALUNYA

En tot cas, la insuficient capacitat dels drets socials ha fet que en la pràctica sigui sempre una qüestió de prioritats per als responsables polítics i que, amb freqüència, aquests hagin considerat més importants altres necessitats. Per això, és sobre els drets socials, econòmics i culturals sobre el que versa la major part de la nostra tasca i sobre el que rebem la majoria aclaparant de les queixes.

De totes maneres, a l'hora d'establir prioritats en la meua nova responsabilitat he cregut que no podia limitar-me a defensar a qui acut a la institució, ja que qui més la necessita no la coneix o no s'atreveix a acudir a nosaltres. Per això he volgut atorgar prioritat no només als drets socials, sinó de manera particular als drets socials i econòmics dels més desfavorits, dels exclosos. Per aconseguir-ho no n'hi ha prou amb el nostre esforç, cal disposar d'un marc estatutari i legislatiu eficaç.

Per això, per a la causa dels drets és extraordinàriament important l'oportunitat de la reforma de l'Estatut de Catalunya. Molts dels que des de la clandestinitat lluitàvem per recuperar l'autonomia per al nostre país ens sentim insatisfets amb el contingut de l'actual Estatut. Però la nostra perspectiva històrica ens permet reconèixer el molt que s'ha pogut aconseguir amb el text que es va aprovar fa un quart de segle. Entre altres coses, va ser aquest Estatut el que va crear la institució del Síndic de Greuges de Catalunya, que ja duu vint anys defensant els drets de les persones.

Però tots sabem que l'actual Estatut no és suficient. La defensa de la identitat política i cultural de Catalunya, i també la defensa dels drets socials dels nostres ciutadans, exigeix que el nostre país disposi aviat del marc legal més d'acord amb la nostra història i amb els desitjos del nostre poble.

Rafael Ribó

YO DENUNCIO

Yo no pido clemencia. Yo no pido ,
con un hilo de voz descolorida
perdón para la vida que me deben.
Odio la voz delgada que se postra
y el corazón que llora de rodillas
y esas frentes vertidas en el polvo
hecha añicos la luz del pensamiento.

Yo no pido clemencia. Yo no junto
las manos temblorosas en un ruego.
Arden voces de orgullo en mi palabra
cuando exige que las puertas
de la venganza oscura se derriben
y a los hombres descuelguen de sus cruces.

Yo no pido clemencia. Yo denuncio
al dictador cadáver que gobierna
la vida de los hombres con un hacha
y ahora quiere dejar para escarmiento
mi cabeza cortada en una pica.

Yo no pido clemencia.
Doy banderas.
Paso de mano en mano el golpeado
corazón de mi pueblo prisionero.

MARCOS ANA

Fernando Macarro Castillo, **MARCOS ANA**, pseudònim que va començar a utilitzar a la presó per a poder treure els seus treballs.

Va néixer el 1921 a un petit poblet de la província de Salamanca en una família molt modesta de jornalers del camp.

En la guerra civil, encara un infant, s'incorporarà a la lluita fins que per l'edat l'obliguen a deixar el front, passant a jugar un important paper dins la JSU (Joventut Socialista Unificada).

El 1939 al final de la guerra, amb 17 anys, és empresonat i condemnat a mort conseqüència d'una falsa acusació.

Dins de la presó de Porliers, a Madrid, atrapen a un company amb un exemplar de Juventud que s'editava en aquella presó. Per a tallar la repressió que aquell fet havia endegat se'n fa responsable i un nou consell de guerra sumaríssim el condemnen novament a la pena de mort, dos penes de mort commutades a conseqüència de la mobilització dels familiars.

Els 16 anys que va passar al Penal de Burgos significaren la seva universitat on estudia i es forma políticament i també com a poeta. Magnífic polemista:

"Fernando hablas como una ametralladora".

Foren 23 anys seguits de permanència a diverses presons franquistes, fins la última estada que va ser al Penal de Burgos, on és alliberat i se li encomana de portar per tot el món el missatge dels germans que restaven a les presons d'en Franco, fent-se molt conegut per la seva poesia, la seva història i una paraula punyent.

Gran amic, i en cert sentit fill adoptiu del poeta Rafael Alberti, a París, al costat de Picasso, constitueixen el Comitè d'Informació i de Solidaritat amb España.

Al sortir també, com molts de nosaltres, sent la gran preocupació de la família i forma parella amb la que té un fill.

S'ha de dir que, tot i els 23 anys que restà empresonat, no va sortir marcat pel ressentiment, cosa que expressa sempre en les seves intervencions i, principalment, en la producció poètica; en el seu comportament i el seu amor per la llibertat i pel poble.

"La venganza no és un ideal político ni un fin revolucionario...", és una expressió seva.

Des del punt de vista poètic té una sobèrbia facilitat pel vers, de tal manera que, per exemple, ha estat un poeta per qui l'elaboració d'un sonet era un cosa relativament fàcil.

Com a home, com a company, com a persona sempre ha estat un ser sensible, sense pretensions, que és de les millors lloances que se li pot fer.

(Extracte biogràfic per J.G. Tristany)

LA IMPORTÀNCIA D'UN BON PORTAVEU IMPRÈS

Aquells a qui, pel motiu que sigui, no ens ha arribat encara la possibilitat de la connexió amb Internet, ens és fonamental aquest mitjà, el butlletí, que ens serveix d'enllaç amb l'Associació. Es tracta de **Catalunya Resistent**. És, doncs, necessari comprendre la responsabilitat que ens correspon a cadascun en el fet de gaudir dels seus continguts, de la qualitat d'aquests, de la seva funció com a lligam amb la vida de l'Associació, de l'ajuda a la reflexió que ens comporta.

Però aquests indubtables beneficis també tenen un valor econòmic, encara no hi ha cap qui osi reclamar el pagament, i en alguns casos tendim a no preocupar-nos dels esforços personals i econòmics que exigeix la seva sortida.

Avui no parlarem de la dedicació d'aquells companys i companyes que sacrifiquen part del seu temps per aportar matèria temàtica al butlletí, o d'aquells altres que aporten també llur temps al procés de plegar, faixar, posar segells i distribuir el nostre òrgan o, fins i tot, dels pacients amics i amigues del servei lingüístic i de la impremta, que suporten d'una manera beatífica les nostres presses. Potser, totes aquestes coses, ja estan molt parlades i solucionades.

Doncs bé, afrontem aquesta vegada la qüestió que pesa, la cosa monetària. El cost d'un exemplar posat «a casa» se'n va al voltant d'un euro. Per fer una comparació fàcil de comprendre, podem adonar-nos que amb les cotitzacions únicament ens permet cobrir escassament l'edició del nostre portaveu.

Hem de tenir present que, per respecte a aquelles companyes i companys que han de lluitar molt amb les seves economies, la Junta s'ha oposat fins avui a tocar per a res les cotitzacions, i ha fet solament esment del problema i ha «cridat» a la voluntat de tots els qui poguessin establir-se un augment voluntari de la quota o fer una aportació d'ajuda al butlletí.

A tothom ens omple de satisfacció i d'orgull la tasca realitzada i el prestigi que ha aconseguit la nostra Associació. Però s'ha de tenir present que s'ha aconseguit, a més a més, amb l'esforç de companys

i companyes, amb l'ajuda d'una magnífica xarxa d'amics i amigues que, en cada moment, han estat en bona disposició per ajudar-nos.

Disculpeu-me si avui no utilitzo la meua ploma per transmetre sobre el paper una reflexió o un poema. Jo crec que val la pena de fer un esforç, no solament per finançar la nostra publicació, sinó també per poder anar cap al seu millorament. Aquest és el nostre cte. a la Caixa:

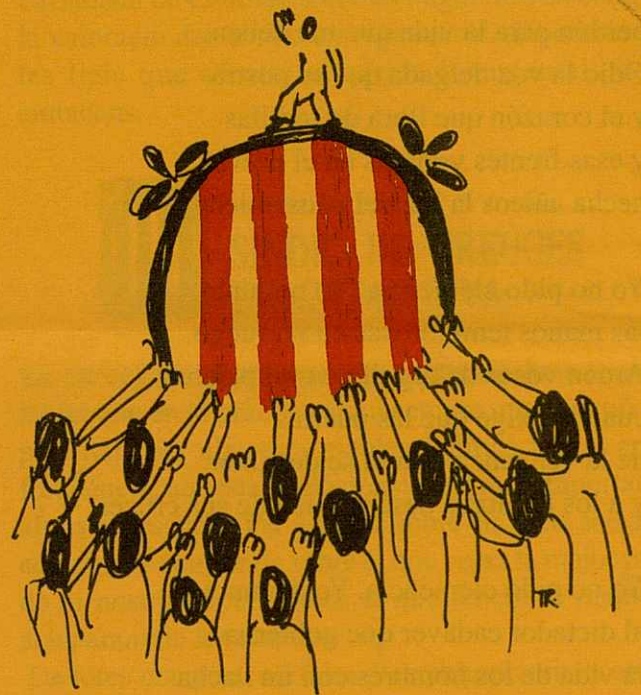
2100 / 0429 / 64 / 0200175329

Us animem a una bona resposta.

Tristany

US DESITGEM UN FELIÇ ANY NOU 2005!!!

**Esperem
que en aquest nou any
arribi la pau i la solidaritat
entre els pobles.**

En aquest número 38 agraïm la col·laboració de: Joan Saura, Marc Carrillo, Manel Garcia Biel, Domènec Martínez, Marc Andreu, Francesc Artal, Rafael Ribó, Caterina Hernández (TRINA), Joan García Tristany, Carles Alcoy, Jordi Solé Tura i Sara Borràs.